

Flamenc intens al segle XXI

María Pagés repeteix idil·li amb els espectadors de Barcelona, en una breu estada al Victòria

Ella

Aquesta artista té una intensa curiositat que només la pot adormir amb l'esgotament físic de les funcions. Generosa, ho deixa tot. Però vol saber més, conèixer noms propis. Sidi Larbi, Baryshnikov i, ara, Niemeyer. Ells desperten les inquietuds oblidades d'ella.

Capaç d'endur-se un premi del públic en un bressol del flamenc com és Jerez. Lectora d'Antonio Machado, li agrada trobar un poema vital i enèrgic entre els plecs de mons retorçats i foscos de Baudelaire. I també és una inquieta artista que busca connexions amb altres personatges. A *Utopia* ha creuat la frontera de la dansa i s'ha enfrontat amb les similituds d'un arquitecte centenari brasiler, Oscar Niemeyer. Hi va anar a parlar un parell de cops. El resultat d'aquestes converses es respira en la lleugeresa de l'acció, en una voluntat de servei a l'altre. I és que Pagés és escoltant l'altre que retroba el seu univers. Ella és personal i, a diferència del que sovint succeeix, no li va encarregar l'espai escènic ni es va deixar dur pel so contagiosament alegre de la samba de Río de Janeiro. No era això el que necessitava, el que buscava. Sí que inclou una lletra de Niemeyer, passada pel tamís del tango, i deixa ben net el traç del qual l'arquitecte també n'és fidel amant.

El muntatge *Dunas*, interpretat a l'Amfiteatre Grec del 2010, que balla amb Sidi Larbi Cherkaoui, va ser un punt d'inflexió

CRÍTICA JORDI BORDES

El perill de fer una sàtira política és que el personatge criticat, finalment, aparegui redimit per l'escena. tant d'escarni es fa a la seva pell, que el públic acaba tenint-li pena, per desgraciat (per molt ric i poderós que sigui). Aquesta era la pega d'un meritori intent a *Millet*, versió original cantada en català de la temporada passada a l'Almeria Teatre. La Calòrica, que ja van debutar professionalment amb un interessantíssim treball (*Feísima enfermedad y muy triste muerte de la Reina Isabel I* al Versus, 2011), signen el capítol grotesc de Berlusconi amb intel·ligència. D'entrada, el presenten com un personatge lateral, perquè ells s'interessen pel cas de

La Itàlia de Berlusconi en estat pur

La Calòrica presenta un president d'Itàlia fatxenda, que ell mateix signaria

l'humorista Danielle Lutzzi (un dels tres que patiran la censura del president, i que avui encara està vetat a la tele i ha traslladat la seva denúncia als teatres). És, a través d'ell, que es narren les baixeses i els desfalcs més reveladors d'aquest magnat de la comunicació que fa el salt a la política, quan veu que perdrà els favors dels partits polítics que li han donat suport fins llavors. No es caracteritza físicament Berlusconi; n'hi ha prou de tirar l'esquena enrere i assegurar amb les cames obertes al sofà i amb un comandament a la mà. És l'actitud el que resulta repulsiu. Al mateix Berlusconi se'l deixa defensar dels atacs irats de Lutzzi.

Probablement, el més aconseguit de la

Intensa María

Pagés. La 'bailaora' en un dels seus solos./ DAVID RUANO

en el públic barceloní. Anar de bracet amb un dels coreògrafs contemporanis més cobejats no és una casualitat. L'*Autorretrato*, uns mesos després, al Poliorama, va constatar la densitat del seu *baile*. Pagés combina la modernitat i el gust per atraure un públic molt més enllà de l'especialista flamenc, però ho fa amb una sensibilitat fidel amb la qual aquests no la rebutgen. Treballadora incansable, admet que té dos moments de descans: quan fa funcions de *Dunas* («tots dos diem que són les nostres vacances perquè podem ballar sense la pressió de tota la companyia») i en el procés de creació dels muntatges. Per a *Utopia* ha necessitat intervals de dos anys. No té pressa. Ha entès que la supervivència d'una companyia provada només passa per aconseguir llargues gires internacionals. Japó, en aquest sentit, és com la seva segona casa. Potser per això, com a agraïment, vol fer una actuació ben a prop de Fukushima, per donar ànim als que van patir i encara temen l'esclat de l'energia nuclear.

Valors com la solidaritat, el servei als altres, la necessitat del diàleg en qualsevol conflicte i la preocupació de l'individu davant dels cataclismes globals són la seva brúixola. I la literatura. Perquè a més dels autors comentats abans, també es deixa amarar per Benedetti, Neruda i fragments d'*El Quixot*, «és el nostre home utòpic més proper; el seu món de tendresa també és el nostre».

Si la utopia fons una imatge, correspondria a la gamma de grisos del cos de ballarins. O el vermell sagnant que acaba espigolant aquestes peces de roba. Si el traç fos dansa, ho serien les tres línies que es mouen hipnòticament, com a prolongació del braç que es desplaça o contrast al cant animós. Balla més del que vol, María? No, balla allò que considera, que necessita la peça, diu segura de seguir la seva estrella. El seu flamenc obert projecta, per més endavant, una mirada global a la dona. *

UTOPIA

de María Pagés

Dia i lloc: **Fins al 30 de setembre al Teatre Victòria de Barcelona**

Es volia trobar amb l'arquitecte Oskar Niemeyer. El resultat no és ingenu, però sí reflexió optimista

EDITTO BULGARO

Dramatúria de Joan MYago

Direcció: **Israel Solà**
Dia i lloc: **Dijous, 13 de setembre, al Teatre Almeria de Barcelona**

Sàtira sobre un fet històric. *L'edicta búlgar* té el nom de les declaracions de Berlusconi a Sofia qüestionant tres presentadors de la RAI. A les poques setmanes, van ser destituïts.

dramatúria és l'escena de les tres amigues que comparteixen sofà. Potser se les hauria pogut posar a la perruqueria La Calòrica mostra en aquesta escena una Itàlia que riu acudits de musulmans i gitans i considera desagradables els que parlen de Lady Di. Prefereix il·lusionar-se pel naixement d'un ós panda a Milà, que rebel·lar-se per les lleis a mida que signa Berlusconi. Un polític que, si s'hi veiés retratat, probablement avalaria bona part de com hi apareix. Fatxenda, com ell sol, la seva desgràcia cau per les declaracions d'una menor que narra les festes *bunga bunga*. La Calòrica diverteix i escandalitza amb música romàntica inclosa. *

S'AIXECAELTELÓ

Valle-Inclán al sorral de la Biblioteca

És un dels darrers èxits d'Oriol Broggi, que darrerament converteix tot allò que representa en plens a platea i una mirada honesta incontestable. La seva habilitat per transformar un espai amb personalitat com és la nau de la Biblioteca de Catalunya no té límits. En aquesta ocasió, s'ha atrevit amb un text difícil, que evoca una Espanya molt profunda i decadent, que respon al desengany de la Generació del 98. L'epopeia de Max Estrella, deambulant per la bohèmia madrilenya, es fa present a la sorra de la Biblioteca. Una meravella per arrencar la temporada de la sala.

'LUCES DE BOHEMIA'

de Ramón María del Valle-Inclán

Direcció: Oriol Broggi.

Dia i lloc: Fins a principis de desembre es recupera aquest èxit del Festival Grec del 2011 a la Biblioteca de Catalunya, amb Lluís Soler i Jordi Martínez com a protagonistes.

Una acció al centre de la Muntaner

La companyia Oscura Teatre ha traslladat l'acció escènica al mig de les cadires. Per això, la platea ha reduït notablement el seu aforament. Els espectadors poden gaudir d'una interpretació a pocs metres de distància. *La indiferència de los armadillos* és un joc cruel i un punt cínic que compara l'ànsia depredadora d'aquest animal nocturn amb la dels joves que van a la recerca d'aventures que els despertin de la seva buidor. És una desesperança que tot ho arruïna, que enfonsa ponts i posa fi a somnis idíl·lics. La nit és per a la disbauxa, per a l'excés. El matí, per a la lamentació. Treball valent, dur i generós que atrapa l'espectador però que, exigent, no el redimeix de cap tragèdia.

'LA INDIFERENCIA DE LOS ARMADILLOS'

d'Abel Zamora

Direcció: Sergio Caballero.

Dia i lloc: Fins al 7 d'octubre a la Sala Muntaner de Barcelona.

L'Alzheimer, virus de la societat

La Sala Beckett acull un dels set autors contemporanis internacionals que vol promocionar a Europa: Davide Carnevali. Aquest dramaturg italià ha passat per tots els estadis de l'Obrador: des del d'alumne al de professor. Ara, per fi, també aconsegueix debutar a l'escenari. Ho fa amb un text molt ben valorat a Alemanya, França i Itàlia (la feblesa de l'estructura escènica contemporània italiana l'obliga a estrenar els seus textos fora, abans de presentar-los a casa). *Variacions sobre el model de Kraepelin* (o *El camp semàntic dels conills a la cassola*) és una inquietant peça que parla de la subjectivitat de la memòria i del record. De la importància del llenguatge en construir record. De com tant l'individu com la societat reconstrueixen (voluntàriament o no) el seu passat per sobreviure.

'VARIACIONES SOBRE EL MODELO DE KRAEPELIN'

de Davide Carnevali

Traducció i direcció: Carles Fernández Guiua

Dia i lloc: Fins al 14 d'octubre a la Sala Beckett de Barcelona.

Una comèdia d'emboïcs al Condal

Fa dues dècades, *No et vesteixis per sopar* va ser un dels èxits de la temporada. Sembla estrany que hagi costat tant tornar-la a muntar. Ara ho fa Roger Peña, que també n'ha fet l'adaptació. Assegura que hi és tota l'obra íntegra però li ha volgut donar un aire d'alta comèdia: «No ensenyem el cul per fer riure», diu, explícit. L'emboïc d'enganys està servit.

'NO ET VESTEIXIS PER SOPAR'

de Marc Camoletti

Direcció: Roger Peña

Dia i lloc: Sense data de sortida anunciada, al Teatre Condal del Paral·lel barceloní.

21
CULTURA
21.09.2012

12 HORES DE MÀGIA

Coordina: **Hausson**
Dia i lloc: **Dilluns, de 12 a 24 hores, totes les sessions a La Seca**

NOREUM MACHI Festival Asia

Autor: **Noreum Machi**
Dia i lloc: **Inauguració del Festival Asia amb percussió i dansa coreana. A les 21 hores al Centre Cultural Francesca Bonnemaïson.**

YES, WE SPAIN «IS DIFFERENT» Carlos Latre

Dia i lloc: **Fins al 20 d'octubre, l'humorista presenta un muntatge en què, tot sol, presenta un centenar de personatges al Teatre Coliseum de Barcelona.**